

SZENT-GYÖRGYI ALBERT

a szegedi egyetem tanára

az orvosi Nobel-díj nyertese

A vitamin-kutatás magyar úttörőjének világraszóló diadala

STOCKHOLM, okt. 28.

(Svéd Távírási Iroda.) A stockholmi Karolina orvosi intézet döntött az orvostani Nobel-díjról és azt Szent-Györgyi Albert szegedi egyetemi tanárnak ítélte oda. A Karolina-intézet néven ismert stockholmi orvostudományi főiskola az idei évi élettantudományi és orvostudományi Nobel-díjjal Szent-Györgyi tanárnak az elégetés élettani folyamatai körül — különös tekintettel a C-vitaminra és a Fumarar katalizációjára — tett felfedezéseit kívánta jutalmazni. (MTL)

ember hónapján minden évben az a név világra figyelme Stockholm városában székelt a Nobel-díj, amely Nobel Artur végzettségében évről-évre jutalomdíjjal a fizika, a vegytan, az orvostudomány, az irodalom és a békeozgonyosabb képviselőjét, akiknek munkájuk az illető szakmában a legmaradékosabb alkotást hozta létre.

orvosi Nobel-díjat 1901 óta harminc orvos nyerte el, akiknek mindegyike a szakmájában magasodik ki az orvoskultúránk táboraiból. Az orvosi Nobel-díj, amely a stockholmi Carolinai orvosi karából kerül ki, a legnagyobb tárgyilagossággal és lelkiismerettel minden mellék szempont félretételével választja meg a tudományos eredményes felülvizsgálata alapján a legújabb személyt. A Nobel-alapítvány szabályai szerint a teljesítménynek nem a tudomány, de az emberiség érdekében szempontjából is jelentősnek kell lennie és az illető tudományágban való úttörést kell szolgálnia.

Amint eddig jutalmazott orvostudományi munkát az összes művelt országok képviselői voltak, legnagyobb számmal németek, amerikaiak, franciák, de a legutóbb sorából, amelynek fiai eddig Nobel-díjjal részesültek, fájóan hiányzott az orosz.

Ez a folyamat vettük a hírt, hogy a szegedi Nobel-bizottság orvosi szakbizottsága az ideán már meghozta döntését. Az idei orvosi Nobel-díj odaítélésében kiváló tudós Szent-Györgyi Albert világhírű vitaminkutató, a szegedi József-tudományegyetemen az élettan orvostudomány professzora.

Szent-Györgyi professzornak tulajdonképpen a biokémia, amely az élettan és a kémia közötti terület, amelynek alapon való felderítése az egyik célja. Az egyes tudományok azonban nincsenek élet határai. Szent-Györgyi professzor megindított kutatásai új nyomokra vezették és már több évtized óta mint vitaminkutató szerzetesnek világhírű.

A C-vitamin hiánya okozta betegségek közt a legfontosabbak, mint elterjedésük és súlyosságuk a scorbüt-csoportba tartozó betegségek, amelyek súlyos nyálkahártya és egyéb vérzésekkel járnak és leggyakrabban halállal végződnek. Már régebben tudták, hogy friss főzelékek, gyümölcsök, különösen narancs és citromnedv adagolásával a betegség jól befolyásolható, de hogy a növényi anyagok gyógyhatása milyen, azt csak a legújabb kutatások tárták fel. Ezek a növények valószínűleg C-vitamin tartalmuk, azonban a C-vitamin mindeztől csak egy részét, amelynek természetéről semmi sem tudtak.

Szent-Györgyi professzor másirányú

vizsgálatai közben, a mellékvese kérgéből előállította vegytiszta állapotban a C-vitamint, amelynek az ascorbin sav nevet adta. Az ascorbin sav felelős tulajdonsága az úgynevezett redukáló tulajdonság. Szent-Györgyi felfedezte, hogy bizonyos növényi présnedvekben foglalt anyagok is hasonló tulajdonsággal rendelkeznek és kiterjesztette vizsgálatait ebben az irányban is. Különösen a szegedi paprikából volt ez az anyag nagy mennyiségben nyerhető és Szent-Györgyi bebizonyította, hogy ez a kristályosan előállítható anyag, akár mellékveséből állítjuk elő, akár a zöldpaprikából, ugyanaz és mindkettő azonos a régóta keresett C-vitaminnal.

A C vitamin, hála Szent-Györgyi professzornak, azóta nagymennyiségben állítható elő és bevonult az orvostudomány gyógyszerkészletébe. Egész sereg betegséget kezelünk azóta a C vitaminnal, amelyet azelőtt csak az amerikai nagy vágóhidak anyagából tudtak előállítani igen drágán. Ma már minden magyar gyár kifogástalan vegytiszta állapotban állítja elő és alig öt évvel a felfedezés után az egész világon hatalmas kutató és gyógyító munka kiindulásává vált Szent-Györgyi professzor felfedezése.

Szent-Györgyi professzor a C vitamin felfedezése óta is fáradhatatlan energiával dolgozik tovább. Csak nemrégiben fedezte fel Rusznyák szegedi professzor közreműködésével a P vitamint, amely bizonyos vérkeringéssel járó betegségek gyógyításában nagy jelentőségű. Szent-Györgyi professzor legújabb felfedezése a cukorbetegség egy életveszélyes szövödményének a megszüntetésére vonatkozik, a borostyánkősav adagolása értékes kiegészítőjévé vált a cukorbetegség inzulin-kezelésének.

Szent-Györgyi Albertnek ez a világraszóló kitüntetés azonban nemcsak az ő illesztett személyének szól, de az őt megillető méltóságát is jelképezi a magyar orvostudományra is és egész Magyarországra is. Nemcsak minden magyar orvosnak, de minden magyar embernek nagy öröme ez a ma érkezett hír, amelyért mindnyájunknak hálával és köszönettel kell adóznia Szent-Györgyi professzor személyének.

KELLNER DANIEL DR.

Beszél a Nobel-díj nyertes szegedi professzor

SEGED, okt. 28.

Szent-Györgyi Albert dr. 1930-ban került a szegedi egyetemre és itt folytatta a már Angliában megkezdett tudományos buvátkodást, amely különösen a szervezetben folyó égetések körüli probléma volt és a tudományos munkássága vezetésével a C-vitamin felismerésére és annak megismerésére is, hogy a Fumar-sav az égetésnél igen fontos szerepet játszik a szervezetben. Ez a nagy probléma még ma is foglalkoztatja és eddigi eredményei ennek a munkának részletei.

— A Nobel-díj elnyerése — mondotta Szent-Györgyi Albert dr. — rendkívül mély örömet okozott nekem, mert ez nemcsak elismerést jelent, hanem azt is biztosítja számomra, hogy a jövőben nyugodtan dolgozhatok tovább és folytathatom eddigi kutatásaimat.

Meleg szavakkal szöjt ezután a nemzet-

közi együttműködésről és segítségről, amely a tudományos világra oly jellemző.

— Ez a nemzetközi segítségadás — mondta — tette számomra lehetővé, hogy kutatásaimat eredményesen folytathattam. Különösen az amerikai alapítványok voltak azok, amelyek biztosították számomra, hogy akadály nélkül, megfelelő anyagi eszközök rendelkezésre bocsátása útján elvégezhessem azokat a tudományos buvátkodásokat, amelyekhez bizony igen jelentős összegű pénzre volt szükségem. Az utóbbi időben különösen az amerikai MACI volt az, amely lehetővé tette az eredményes munka biztosítását, azonkívül a nagy nemzetközi együttműködés, amit a világ minden táján élő tudományos kutatással foglalkozók részéről tapasztaltam. Ezek a körülmények vezettek ahhoz a jelentős sikerhez, amelyet számomra most a Nobel-díj jelent.

Végül kijelentette Szentgyörgyi dr.,

- 1/2 kg izletes kolbász... —.70
- 1/2 kg perzselt szalonna 1.38
- 1/2 kg teljes zsíros trappista —.88
- 1/2 kg keksz..... —.58

Elismiszer-rendeléseket Budapest 14 kerületébe házhoz szállítunk (telefonrendeléseket is.)

MAGYAR DIVATCSARNOK
RAKOCZI-UT 76-78

hogy december elején Stockholmba utazik, hogy ott december 10-én átvegye a Nobel-díjat.

Hóman Bálint nyilatkozata

A magyar tudományos életre oly fontos örömhír vétele után a Budapesti Hírlap munkatársa felkereste Hóman Bálint kultuszminisztert, hogy tőle a nagy kitüntetésről nyilatkozzon. Hóman Bálint, aki ekkor már értesült Szentgyörgyi professzor világsikeréről, a következőket mondta:

— Igen nagy örömmel vettem hírt Szent-Györgyi Albert kitüntetésének Stockholmból, ahonnan a díj kiadása után Bez-

nák professzor telefonálta meg az eredményt. Szükségtelen volna hangsúlyoznom, milyen nagy büszkeséggel tölt el a magyar tudomány ez a nemzetközi elismerése és különösképpen örülök, hogy ezt a dicsőséget a mi kiváló Szent-Györgyink szerezte meg számunkra.

Hóman Bálint egyébként a Stockholmból kapott értesítés után a magyar tudósért nagy elismeréshez elsőnek gratulált megleghangú táviratban Szentgyörgyi professzornak.

A fasiszta Olaszország ünnepe

Mussolini beszéde a Marcia su Roma tizenötödik évfordulóján — Szükséges, hogy oly nagy nép, mint a német, visszanyerje helyét az afrikai nap alatt

Revideálni kell a békeszerződések kiáltó és képtelen záradékait

RÓMA, okt. 28.

A Marcia su Roma évfordulójának ünnepe csütörtökön reggel megkezdődtek.

Az idei évfordulót, amely a fasiszta uralom 15. évének befejezését jelenti, Olaszország különös fényvel üli meg.

Róma zászlódszót öltött és reggel 8 órakor hivatalosan is megkezdődtek az ünnepek, amidőn a fasiszta párt igazgatótanácsának tagjai babékoszorút helyeztek el az elesett fasiszta hősek oltárán. A kora reggeli órákban megindult a népvándorlás a Foro Mussolini felé, ahol a fasiszta eddig legnagyobb seregének vezetője ment végbe a Duce előtt. Olaszország minden részéből több mint száz-

ezer fasiszta vezető személyiség érkezett Rómába s ezek már a kora reggel párttitkárai vezetésével zárt sorokban megindultak a Foro Mussolini felé, miközben Róma minden részéből is ezren és ezren kerekedtek fel, hogy tanui legyenek a hatalmas megmozdulásnak.

Pontban 10 órakor a fasiszta párt központi székházából elindultak a pártjelvényeket vivő feketeingesek az ünnepek színhelye felé. Fél 11 órakor Starace, a fasiszta párt főtitkára átvette a felsorakozott fasiszta tabor parancsnokságát, 11 óra után pedig megérkezett Mussolini miniszterelnök, hogy elmondja beszédét, amelyet fél 12 órakor az olasz rádió kívül több külföldi rádióállomás — köztük a magyar rádió is — közvetített.

Százezer fasiszta vezető a stadionban

Tizenegy óra után néhány perccel megérkezett a Foro Mussolinin lévő stadionba a Rómában tartózkodó Hess Rudolf, Hitler vezér és birodalmi kancellár helyettese, Frank dr. birodalmi miniszterrel és kíséretének többi tagjaival. Starace miniszter, a fasiszta párt főtitkára felemelt karral, harsány Heil Hitler-kiáltással üdvözölte az érkezőket, mire a jelenlévők hosszú ideig lelkesen ünnepelték a német vendégeket. A német vendégek felhaladva a hatalmas stadion lépcsőin, elfoglalták helyüket a dísztribünön, közvetlenül mellett az emelvény mellett, amelyről a Duce szózatot intéz az egybegyűltekhöz. E díszemelvénytől jobbra és balra emelkedő tribünökön foglaltak helyet a római diplomáciai kar, a fasiszta nagytanács és az olasz kormány tagjai. A magyar követés részéről ott volt Villani Frigyes kvirináli magyar követ és vitéz Szabó László alvezéres, katonai attasé.

A dísztribünök mellett kétoldalt két hatalmas tornyot emeltek s ezekre hangszórókat szereltek. A lépcsők alján az emelvény lábánál a Duce feketeinges testőrsége

állt fel két sorban. Minden két testőr között egy ifjú-balillatestőr áll, mintegy jelképezve az egymásra következő nemzedékeket. Mellettük állnak az olasz fegyveres erő valamennyi fegyvernemének csapat-testei.

A stadion hatalmas középső térségét fel egész a Monte Mario lejtőjéig, csaknem teljesen betölti a zászlók és jelvények alatt felvonult százezer főnyi fasiszta vezető tábora. A Monte Marion a felvonult tömegetől kétoldalt állnak azok az útegek, amelyekből 10 órától a Duce érkezéséig rövid megszakításokkal állandó díszlovókat adtak le.

Pontban fél 12 órakor Starace miniszter, a fasiszta párt főtitkára, átvette a fasiszta tabor parancsnokságát. Közvetlenül ezután feltűnt Mussolini gépkocsija. Mussolini kiszállva a gépkocsiból, a kormány tagjai és az előkelőségek kíséretében elépett a díszszáza előtt. Ezután a Duce felemelt a számára előkészített díszemelvényre. Starace miniszter jelentést tett a Ducenak a fasiszta tabor felvonulásáról, majd a felvonultak nevében üdvözölte a

Selyemernyők
Schäffer Béláné
Értesítők
17